

voortgezet onderwijs

De Nationale Gymnasiumdag

Donderdag 15 maart 2018

Over de conferentie

De Nationale Gymnasiumdag

Sinds 2004 bestaat de Nationale Gymnasiumdag. Een dag om ideeën op te doen, om eigen opvattingen en overtuigingen te verdiepen of te herzien, om collega's van andere scholen te ontmoeten die het gymnasiale onderwijs een warm hart toedragen. De thema's op zo'n dag zijn niet anders dan op conferenties voor bijvoorbeeld havo of atheneum; het verschil zit hem in de deelnemers – u en uw collega's, docenten en leidinggevenden – en de leerlingen waaraan u lesgeeft. Docenten en schoolleiders van gymnasia en gymnasiumafdelingen die een dag lang nadenken over onderwijskundige kwesties, maar nu in relatie tot de gymnasiumleerlingen.

En steeds is er de vraag *'Hoe halen we het gymnasiale uit onze leerlingen?'* Hoe bevorderen we dat ze hun mogelijkheden, capaciteiten benutten en hoe ondersteunen we ze bij die vaardigheden, waaronder sociale, die ze van dienst zijn op weg naar hun plek in de wereld. Hoe dragen we bij aan hun kennisontwikkeling, aan zowel vakgebonden als sociale vaardigheden en aan de ontwikkeling van hun persoonlijke kwaliteiten, zoals het omgaan met faalervaringen.

Maurice van Werkhoven en Jannet Maréchal-van Dijken

Over het Netwerk Onderwijsadviseurs

Tien voormalige APS-ers zijn na de bedrijfsbeëindiging van het APS als zelfstandigen doorgegaan onder de naam *Netwerk Onderwijsadviseurs* – zie de site www.netwerkonderwijsadviseurs.nl – met het trainen en coachen van docenten en schoolleidingen. Ieder heeft zijn eigen website en die is via onze gemeenschappelijk site te vinden.

Deze dag wordt door het netwerk georganiseerd, waarbij ook deskundigen van buiten het netwerk worden benut.

9.00 – 9.30U INLOOP

9.30U – 10.00U

OPENING EN INLEIDING

door drs. Maurice van Werkhoven, Netwerk Onderwijsadviseurs.

RONDE 1 (10.15U – 11.30U)

1.1 'Hij zou het moeten kunnen....'

Jannet Maréchal, trainer, verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs

Van constateren naar een leerlingbespreking gericht op anders begeleiden.

Een effectieve leerlingbespreking leidt tot actie(s) van docenten en van de leerling. De focus ligt op meer met en minder over leerlingen spreken, rekening houden met je eigen overtuigingen en die van de leerling, 'verboden woorden afspreken' tijdens de vergadering en voorkomen dat voorgestelde acties loze beloftes worden.

We bespreken verschillende aspecten om de bespreking effectiever te maken, zoals doelen en verwachtingen van de docenten, meer inhoudelijke diepgang in de bespreking, leidinggevende interventies tijdens de bespreking en een vorm om meer minuten per leerling te hebben, maar niet langer te vergaderen.

1.2 Haal de wereld in de les

Dustin Dijkstra, trainer, verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs

Een workshop over de mogelijkheden van virtual reality in de les.

Met de komst van Google Cardboard zijn de mogelijkheden van virtual reality in de klas een stuk dichterbij gekomen. Er zijn steeds meer docenten die deze nieuwe techniek omarmen en de leerlingen een VR-bril opzetten. In de deze workshop bekijken we een aantal praktische toepassingen en bespreken we de meerwaarde voor het leren van de leerling.

We gaan op een virtuele expeditie en ervaren daardoor zelf de meerwaarde van virtuele reality in de klas. Een aantal toepassingen die je ook zelf in de klas kan gebruiken, passeren

de revue en we kijken naar wat je er voor nodig hebt om er zelf mee aan de slag te kunnen gaan.

1.3 Lagere én hogere orde denkactiviteiten in de gym-klas.

Lambrecht Spijkerboer, trainer, verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs

Gymnasiasten zijn gauw verveeld als zij een aantal dezelfde sommen/opdrachten moeten oefenen. Het probleem is niet zozeer dat zij de lagere orde denkvaardigheden niet zouden kunnen, maar zij slijpen bepaalde standaard handelingen/ procedures niet gemakkelijk in.

Deze praktijkgerichte workshop is voor docenten die vragen hebben over hoe gymnasiasten aan het werk te krijgen zijn. Het gaat over productief oefenen en uitdaging bieden op hogere denkactiviteiten waardoor de lagere geoefend worden. Je krijgt handvatten voor aantrekkelijk en effectief gymnasiumonderwijs.

1.4 Bildung voor leraren

Ton Bruining, directeur KPC en filosoof

Bildung gaat over het leren vinden van geborgenheid in de ongeborgenheid van het leven. Bildung betreft het ontwikkelen van het zelf, door het zelf. Maar dat betekent niet dat het zelf het helemaal zelf maar moet uitzoeken. Na een inleiding met teksten van Pablo Picasso en Etty Hillesum wordt een geleide dialoog gevoerd over de ongeborgen kant van het leraarschap en de geborgenheid die leraren elkaar daarin kunnen bezorgen.

11.30U – 12.15U KEYNOTE

Het belang van vragen stellen en onderzoek doen.

Prof. dr. José van Dijck, president van de KNAW, universiteitshoogleraar aan de Universiteit Utrecht.

Zij doet onderzoek naar digitale samenleving en cultuur, sociale media en mediatechnologieën.

13.15U – 14.30U RONDE 2

2.1 Gymnasiaal literatuuronderwijs in onze tijd

Geppie Bootsma, trainer, verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs

Literatuuronderwijs is bij uitstek geschikt om met gymnasiumleerlingen aan hun 'persoonsvorming' te werken. Dit literatuuronderwijs wordt gekenmerkt door: samenhang tussen alle talen, hogere orde denken, kritisch denken, ontwikkelen van analytisch vermogen, eigen standpunt kunnen onderbouwen met gedegen argumenten, ontwikkelen van empathisch vermogen en creativiteit.

In de workshop gaan we in op de kenmerken van dit literatuuronderwijs, voorbeelden en non-voorbeelden en de relevantie ervan. Schoolleiders krijgen ideeën over de waarde van literatuuronderwijs en de manier waarop je als schoolleider de secties kunt aansturen en begeleiden om dit literatuuronderwijs te ontwikkelen.

2.2 Let's go viral!

Masja Mesie, trainer, verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs

YouTube filmpjes als uitgangspunt voor een onderwijsleergesprek

Viral YouTube filmpjes bekijken en delen is doorgaans een belangrijke bezigheid voor leerlingen. Tijdens deze workshop leer je hoe

je op eenvoudige wijze van zo'n ogenschijnlijk simpel YouTube-filmpje een bijzonder 'spannende' opdracht kunt maken, waarbij je zowel vakinhoudelijke als vormende aspecten (Bildung) aan bod kunt laten komen.

In deze workshop gaat het erom leerlingen op een niet alledaagse manier te betrekken bij de vakinhoud en hen te laten reflecteren op de betekenis ervan op hun dagelijks leven.

Neem een laptop of smartphone mee.

2.3 65% krijgt een baan die nog niet bestaat

Maurice van Werkhoven, trainer, verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs

Onze leerlingen gaan vormgeven aan banen die nu nog niet bestaan. Een situatie die vele honderden jaren fundamenteel anders is geweest. Deze nieuwe context vraagt van onze leerlingen een proactieve houding, samenwerking en kansen zien om het anders aan te pakken.

We bespreken 15 factoren die een rol spelen las het gaat om voorbereid zijn op die toekomst en naar de rol van 12 typen kennis, de vaardigheden, de houdingen, het zelfbeeld en motivatie.

In de workshop krijg je zicht op de noodzaak de stofomvang te begrenzen ten gunste van het leren en leer je hoe je wendbaar kunt omgaan met stof: leren kritisch, onderzoekend en probleemoplossend te denken, systeemdenken, wetenschappelijk en interdisciplinair denken.

2.4 Waarvan ga jij nou echt 'aan'?

Rob Nagtegaal, conrector Willem Lodewijk Gymnasium

Wat motiveert nou echt? Waarvan ga je echt 'aan' in je werk of in je studie? Wat zou je het liefst veranderd zien en hoe gaan dingen nu? Deze vragen hebben we leerlingen en personeel van de school gesteld en de uitkomsten zijn de basis voor verdere stappen in onze onderwijsvernieuwingen.

We willen ons onderwijs aanpassen zodat iedereen met plezier naar school gaat en het beste uit de mensen naar boven gehaald wordt. Om gerichte en gedragen keuzes hierin te kunnen maken, moet je met alle betrokkenen praten. Dat hebben we gedaan. Je krijgt te zien hoe dat verlopen is en wat de resultaten van het onderzoek waren.

14.45U – 16.00U RONDE 3

3.1 De gymnasium leerling - teveel consumeren, te weinig actief.

Otto de Loor, trainer, verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs

Leer het ze het zelf te doen....leer ze presteren!
Gymnasiumleerlingen beschikken niet alleen over bovengemiddelde intellectuele capaciteiten, maar laten - in potentie - ook een bovengemiddelde motivatie en creativiteit zien. 'In potentie', want in de dagelijkse onderwijspraktijk blijkt dat leerlingen nog teveel 'consumeren' en moeilijk te activeren zijn. Aan de hand van een 'videobrief' waarin leerlingen zelf aan het woord komen, onderzoeken we hoe we het 'gymnasiale' uit de leerlingen halen en hen actiever maken in ons onderwijs.

We bespreken manieren om ons onderwijs effectiever te maken, zodanig dat de gymnasiumleerling zich niet meer verveelt. U krijgt concrete handvatten om leerlingen actief en zelfstandig te maken en om uw onderwijs betekenisvol te maken voor de leerling: opdat ze leren presteren!

3.2 Hebben gymnasiumjongens andere didactiek nodig dan gymnasiummeisjes?

Kitty van Dijck, trainer, verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs

De laatste jaren lopen jongens vaker vertraging op in hun onderwijsloopbaan. Bovendien volgen de laatste 10 jaar meer meisjes dan jongens universitair onderwijs. In deze workshop kijken we naar de oorzaken van dit fenomeen en gaan we in op wat jongens helpt in de klas.

Aan het eind van de workshop weet u meer over typisch jongensgedrag en kunt u beargumenteren welke didactische of pedagogische benadering wel of niet werkt bij gymnasiumjongens.

3.3 Formatief toetsen en evalueren Marieken Pronk, trainer, verbonden aan Netwerk Onderwijsadviseurs

Momenteel is er veel aandacht voor formatief evalueren. Zo komt er meer aandacht voor het leerproces. Hoe krijg je gymnasiumleerlingen zover dat ze ook aan het werk gaan als ze geen cijfer krijgen? Tijdens deze workshop bespreken we hoe je formatief toetsen op een praktische manier vorm kunt geven.

De meerwaarde van formatief evalueren voor de gymnasium-leerling wordt duidelijk. Daarnaast komen er verschillende manieren langs om formatief te evalueren in een gymnasiumklas, waaronder werkvormen die de leeropbrengst zichtbaar maken. Ook krijg je handvatten om leerlingen meer verantwoordelijk te krijgen voor zijn leerproces.

3.4 Wie stelt hier de vragen?

Birgit Bekker, tekstexpert De Loge

De socratische dialoog

Socrates bekocht zijn onderwijsstijl met de dood! Zijn praktijk volgen, betekent dus jezelf niet ontzien. Ontdek wat jou persoonlijk aan het hart gaat. Op dat ene moment in de les bijvoorbeeld. Stel jezelf en elkaar de juiste vraag. De uitkomst kan verrassend zijn. Ineens staat er iemand anders voor de klas.

Je gaat naar huis met een aha-erlebnis: zó kun je ook onderzoeken.

Je herkent de creatieve potentie van de socratische dialoog om een gezamenlijke onderwijsaanpak uit te diepen en leerlingen te leren samen en op eigen wijze naar boven te halen wat in hen zit.

Informatie en programma

Op donderdag 15 maart 2018 ontmoeten wij u graag op de Nationale Gymnasiumdag. Met inspirerende inleidingen en diverse workshops bieden wij u een rijk programma. Met deze dag willen wij een bijdrage leveren aan het denken over gymnasiaal onderwijs en tegelijk praktische handvatten bieden om dit onderwijs (nog beter) vorm te geven. De dag is bedoeld voor gymnasiumdocenten en -leidinggevenden en wordt georganiseerd door het Netwerk Onderwijsadviseurs.

Informatie

www.nationalegymnasiumdag.nl • info@nationalegymnasiumdag.nl

Vragen

Contactpersoon: Jannet Maréchal • 06 11134533
info@nationalegymnasiumdag.nl
Organisatie: ATOA (www.atoa.nl)

Aanmelden

www.nationalegymnasiumdag.nl
Plaatsing geschiedt in volgorde van aanmelding.

Wanneer en waar?

Donderdag 15 maart 2018, NDC Den Hommel, Utrecht

Kosten

De kosten voor deelname aan deze conferentie bedragen € 299,- per deelnemer, inclusief materiaal en lunch.

Programma

9.00 – 9.30u	Inloop
9.30 – 10.00u	Opening en inleiding door drs. Maurice van Werkhoven, Netwerk Onderwijsadviseurs.
10.00 – 10.15u	Pauze
10.15 – 11.30u	Ronde 1 (keuze uit vier workshops)
11.30 – 12.15u	Keynote Prof. Dr. José van Dijck, president van de KNAW
12.15 – 13.15u	Lunch
13.15 – 14.30u	Ronde 2 (keuze uit vier workshops)
14.30 – 14.45u	Pauze
14.45 – 16.00u	Ronde 3 (keuze uit vier workshops)